

**Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky
a Ministerstvem práce a sociální ochrany Ruské federace k provádění
Smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení
ze dne 8. prosince 2011**

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvo práce a sociální ochrany Ruské federace, v souladu s článkem 23 Smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení, podepsané smluvními stranami dne 8. prosince 2011 v Praze (dále jen „Smlouva“), se dohodly na níže uvedeném:

**ČÁST I
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ**

**Článek 1
*Používání pojmů***

Pojmy používané v tomto Ujednání mají stejný význam jako ve Smlouvě.

**Článek 2
*Styčná místa***

1. Styčnými místy uvedenými v článku 23 Smlouvy (dále jen „styčná místa“) jsou:

v České republice:

Česká správa sociálního zabezpečení - pro dávky v nemoci a mateřství, důchody invalidní, starobní, pozůstalých, a pro dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání;

Generální ředitelství Úřadu práce - pro pohřebné a přídavky na děti;

v Ruské federaci:

Penzijní fond Ruské federace a jeho územní orgány - pro povinné důchodové pojištění, přiznání, výplatu důchodů, výplatu sociálních dávek na pohřeb zesnulých důchodců, kteří nepodléhali povinnému sociálnímu pojištění pro případ dočasné pracovní neschopnosti a v souvislosti s mateřstvím ke dni úmrtí, a jejich finanční zabezpečení;

Fond sociálního pojištění Ruské federace - pro zabezpečení dávkami:

v nemoci a mateřství, ke kterým patří dávky při dočasné pracovní neschopnosti, jednorázové dávky pro ženy, které jsou evidovány ve zdravotnických zařízeních v raných obdobích těhotenství, dávky v těhotenství a při porodech, jednorázové dávky při narození dítěte, měsíční dávky při péči o dítě osobám, které podléhají povinnému sociálnímu pojištění;

sociálními dávkami na pohřeb zesnulých občanů, kteří podléhali povinnému sociálnímu pojištění pro případ dočasné pracovní neschopnosti a v souvislosti s mateřstvím ke dni úmrtí, a zesnulých nezletilých rodinných příslušníků občanů, kteří podléhali povinnému sociálnímu pojištění pro případ dočasné pracovní neschopnosti a v souvislosti s mateřstvím ke dni úmrtí uvedených rodinných příslušníků;

z povinného sociálního pojištění při pracovních úrazech a nemocech z povolání.

2. Styčná místa vzájemně spolupracují ve všech otázkách týkajících se provádění Smlouvy a tohoto Ujednání, vzájemně si poskytují potřebnou součinnost, spolupracují s osobami, na které se vztahuje Smlouva, nebo s jejich zástupci.

Článek 3

Používání formulářů

1. Formuláře, potřebné pro provádění Smlouvy, jejichž používání předpokládá toto Ujednání, vyhotovené v českém i ruském jazyce, schvalují protokolem styčná místa podle jejich příslušnosti k otázkám uvedeným v článku 2 tohoto Ujednání, a instituce uvedená v článku 12 odst. 2 tohoto Ujednání.

2. Informace uvedené ve formulářích vyplněných a ověřených institucemi smluvních stran není třeba potvrzovat dodatečnými dokumenty.

ČÁST II

POUŽÍVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Článek 4

Potvrzení o používání právních předpisů a výjimky

1. Pro účely provádění článků 6 a 7 Smlouvy formulář uvádějící, že na pracovníka se v rámci uvedené činnosti vztahují právní předpisy smluvní strany, vydávají na žádost pracovníka a jeho zaměstnavatele nebo na žádost osoby samostatně výdělečně činné:

v České republice:
Česká správa sociálního zabezpečení;

v Ruské federaci:
územní orgány Penzijního fondu Ruské federace.

Formulář se vydává pracovníkovi, jehož se týká, a jeho kopie se zašle výše uvedené instituci druhé smluvní strany.

2. O výjimkách z článku 6 Smlouvy podle článku 7 Smlouvy rozhodují instituce uvedené v odstavci 1 tohoto článku.

3. Žádost o výjimku uvedenou v článku 7 Smlouvy předkládá pracovník a jeho zaměstnavatel, nebo osoba samostatně výdělečně činná, instituci smluvní strany uvedené v odstavci 1 tohoto článku, jejíž právní předpisy by měly být podle žádosti použity.

Žádost o výjimku z pravidla stanoveného v článku 6 odstavci 2 bodu 1 Smlouvy se podává před ukončením doby trvání dočasné pracovní činnosti.

4. Jako potvrzení o přijatém rozhodnutí o výjimce se vydává formulář a jeho kopie se odesílá v souladu s postupem stanoveným v odstavci 1 tohoto článku.

ČÁST III ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

Článek 5 *Formulář o době pojištění (zaměstnání)*

Formulář o době pojištění (zaměstnání), která se započítává podle právních předpisů smluvní strany pro účely provádění článků 8, 12, 17 a 19 Smlouvy, vydávají:

v České republice:
Česká správa sociálního zabezpečení a její pobočky;

v Ruské federaci:
územní orgány Penzijního fondu Ruské federace,
Fond sociálního pojištění Ruské federace.

Kapitola prvá **Dávky v nemoci a mateřství**

Článek 6

Přiznání dávek při vzniku dočasné pracovní neschopnosti na území druhé smluvní strany

1. Za účelem uplatnění nároku na dávky při dočasné pracovní neschopnosti, těhotenství nebo porodu uvedené v článku 2 Smlouvy předkládají pracovníci instituci smluvní strany v místě jejich pojištění dokumenty potvrzující jejich dočasnou pracovní neschopnost, těhotenství nebo porod vystavené v souladu s právními předpisy druhé smluvní strany.

2. Styčné místo jedné smluvní strany může požádat styčné místo druhé smluvní strany, aby potvrdilo vystavení dokladu o dočasné pracovní neschopnosti, těhotenství nebo porodu v souladu s právními předpisy druhé smluvní strany. Pro tyto účely se používá formulář v dohodnuté formě.

Kapitola druhá **Důchody při invaliditě, ve stáří, pozůstalých**

Článek 7

Zvláštnosti při hodnocení doby pojištění (zaměstnání)

Ustanovení článku 30 odstavce 4 Smlouvy nevylučuje možnost přihlédnout při výpočtu výše důchodu k dobám pojištění (zaměstnání), které nebyly hodnoceny při výpočtu výše důchodu ani jednou ze smluvních stran před vstupem této Smlouvy v platnost.

Článek 8

Sčítání dob pojištění (zaměstnání)

Pro účely provádění článku 12 Smlouvy se pro stanovení nároku na důchod podle právních předpisů jedné smluvní strany přihlíží k dobám pojištění (zaměstnání) hodnoceným podle právních předpisů druhé smluvní strany na základě formuláře o době pojištění (zaměstnání).

Článek 9

Podávání žádostí

1. Žádost o přiznání nároku na důchod podle článku 2 Smlouvy pracovníci a jejich rodinní příslušníci podávají u instituce v místě legálního trvalého nebo přechodného pobytu na území jedné ze smluvních stran.

2. Žádost o důchod podaná u instituce jedné smluvní strany se považuje za současně podanou u instituce druhé smluvní strany za předpokladu, že se tak pracovník (jeho rodinný příslušník) vyjádří, podá žádost o důchod a předloží doklady o dobách pojištění (zaměstnání) získaných podle právních předpisů druhé smluvní strany.

Článek 10 ***Projednání žádostí***

1. Instituce jedné smluvní strany, která obdržela žádost o přiznání důchodu, jakož i všechny k tomu potřebné doklady v souladu s právními předpisy druhé smluvní strany, zašle nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy je tato instituce obdržela, styčnému místu druhé smluvní strany příslušné formuláře, včetně, bude-li to nutné, formulářů o době pojištění (zaměstnání) a lékařském vyšetření, s cílem jejich projednání a přijetí rozhodnutí.

Tyto formuláře zasílají:

Česká správa sociálního zabezpečení - Penzijnímu fondu Ruské federace, který je přeposílá svému územnímu orgánu podle posledního místa pobytu (zaměstnání) pracovníka (jeho rodinného příslušníka) na území Ruské federace;

územní orgány Penzijního fondu Ruské federace - České správě sociálního zabezpečení.

K formulářům se připojují dostupné doklady (informace), které mohou být potřebné pro druhou smluvní stranu k rozhodnutí o přiznání (zamítnutí) a výplatě důchodu.

V případě, kdy smluvní stranou posílající formulář byl pracovníkovi (jeho rodinnému příslušníkovi) přiznán (zamítnut) nárok na důchod, posílá se současně formulář-oznámení o přiznání (zamítnutí) nároku na důchod a jeho výplatu.

2. Česká správa sociálního zabezpečení a územní orgány Penzijního fondu Ruské federace spolu bezprostředně spolupracují za účelem vyžádání formulářů a dokumentů chybějících pro přijetí rozhodnutí.

3. Instituce smluvní strany, která obdrží formuláře a doklady uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku, zašle do 10 pracovních dnů od přijetí rozhodnutí učiněného na jejich podkladě instituci druhé smluvní strany formulář-oznámení o přiznání (zamítnutí) nároku na důchod a také, je-li to nezbytné, formulář o dobách pojištění (zaměstnání) a dostupné doklady (informace), které může druhá smluvní strana potřebovat k rozhodnutí o přiznání a výplatě důchodu.

4. Za účelem provádění článku 30 odstavce 3 Smlouvy si instituce navzájem poskytnou informace:

o tom, na území které ze smluvních stran měl pracovník trvalé bydliště ke dni 31. prosince 2008,

o době pojištění (zaměstnání), k níž bylo přihlédnuto při přiznání důchodu v případě, že pracovníkovi (jeho rodinnému příslušníkovi) již byl důchod přiznán.

5. Doba doručování formulářů a dokladů mezi institucemi smluvních stran se nezapočítává do doby stanovené pro posouzení a rozhodnutí o přiznání (zamítnutí) nároku na důchod.

Kapitola třetí

Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání

Článek 11

Výměna informací

1. Instituce obou smluvních stran si navzájem poskytují dostupné informace, které mohou být potřebné k určení nároku na dávky poskytované v souvislosti s nemocí z povolání a (nebo) pracovním úrazem.

2. Pokud instituce jedné smluvní strany zjistí, že osoba trpící nemocí z povolání vykonávala činnost způsobující nemoc z povolání na území druhé smluvní strany, odešle o tom oznámení a všechny dostupné informace instituci druhé smluvní strany.

3. Pokud instituce smluvní strany poskytne dávku v souladu s článkem 20 Smlouvy ve výši odpovídající snížení pracovní schopnosti, je povinna o tom uvědomit instituci druhé smluvní strany.

4. Pro účely provádění odstavců 1, 2 a 3 tohoto článku se používají formuláře v dohodnuté formě.

ČÁST IV

RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 12

Výměna zdravotnické dokumentace

1. Výměna zdravotnické dokumentace týkající se invalidity, stupně ztráty pracovní schopnosti pracovníka nebo příjemce důchodu (dávky) se mezi institucemi smluvních stran provádí prostřednictvím dohodnutého formuláře.

2. V Ruské federaci je institucí, která provádí vyšetření občanů pro účely stanovení skupiny, příčiny invalidity, stupně ztráty pracovní schopnosti, potřeby lékařské, sociální a profesní rehabilitace, schválení a potvrzení formuláře, jehož použití je stanoveno v odstavci 1 tohoto článku, federální státní zařízení pro lékařsko-sociální expertizu „Federální kancelář pro lékařsko-sociální expertizu“.

Článek 13 ***Určení místa bydliště***

1. Pro účely provádění Smlouvy se má za to, že pracovníci a jejich rodinní příslušníci legálně trvale bydlí nebo přechodně pobývají na území smluvních stran své státní příslušnosti, nepředloží-li doklady potvrzující trvalé bydliště nebo přechodný pobyt na území druhé smluvní strany a odhlášení z evidence na území smluvní strany své státní příslušnosti.

Při tom legální trvalé bydliště nebo přechodný pobyt a odhlášení z evidence na území smluvních stran se posuzuje na základě dokladů a v souladu s postupem stanoveným právními předpisy příslušné smluvní strany.

2. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se použijí také pro účely určení místa trvalého bydliště ke dni 31. prosince 2008 pro účely provádění článku 30 odstavce 3 Smlouvy.

Článek 14 ***Výplata důchodů a dávek***

1. Důchody a dávky se vyplácejí v souladu s postupem stanoveným právními předpisy smluvní strany, jež je přiznala, není-li stanoveno jinak Smlouvou nebo tímto Ujednáním.

Převod důchodů a dávek styčným místem (institucí) jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany se provádí na osobní účty pracovníků (jejich rodinných příslušníků) založené v bankách na území smluvní strany pobytu, a to v eurech nebo amerických dolarech, podle devizových kurzů oficiálně zveřejněných Českou národní bankou, respektive Centrální bankou Ruské federace, a platných ke dni uskutečnění převodu. Za den uskutečnění převodu je přitom považován den vystavení platebních dokladů.

Styčná místa (instituce) smluvních stran nesou náklady spojené s převodem částek důchodů na území druhé smluvní strany v rámci právních předpisů smluvní strany vyplácející důchod (dávku).

2. Výplata (převod) důchodů a dávek pracovníkům (jejich rodinným příslušníkům) bydlícím na území druhé smluvní strany se provádí po předložení potvrzení o jeho (jejich) žití, za měsíc, ve kterém byl uvedený dokument vydán, včetně doplatku za uplynulé období v souladu s právními předpisy smluvní strany vyplácející důchod (dávku).

Formu a vydávání potvrzení o žití stanoví právní předpisy smluvní strany vyplácející důchod (dávku).

Potvrzení o žití může být provedeno formou výměny dohodnutých formulářů mezi styčnými místy smluvních stran, obsahujících informace o pracovnících a jejich rodinných příslušnících, kteří osobně navštívili instituce

smluvních stran v místě svého legálního trvalého bydliště nebo přechodného pobytu na území jedné ze smluvních stran za účelem potvrzení této skutečnosti.

Výměnu dohodnutých formulářů, které jsou vystavovány ohledně pracovníků (jejich rodinných příslušníků), kteří se dostavili do institucí smluvních stran před 1. dnem druhého měsíce čtvrtletí, provádějí styčná místa smluvních stran čtvrtletně, do 1. dne třetího měsíce každého čtvrtletí.

3. Při výplatě důchodů a dávek se ve vztahu k Ruské federaci ustanovení článku 5 Smlouvy nevztahují na výplatu důchodů a dávek a doplatků k nim, na něž nárok a jejichž výše jsou podle právních předpisů Ruské federace podmíněny pobytem pracovníků a jejich rodinných příslušníků v určitých regionech a lokalitách na jejím území.

Při určování výše sociálních doplatků k důchodu podle právních předpisů Ruské federace se přihlíží k celkové částce dávky vyplácené podle právních předpisů České republiky.

4. Při přestěhování pracovníka (jeho rodinného příslušníka) na území třetího státu nebo pozbytí státního občanství České republiky a Ruské federace se výplata důchodu (dávky) v souladu s ustanoveními Smlouvy a tohoto Ujednání ukončuje od 1. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém instituce vyplácející dávky obdržela příslušnou informaci.

V tomto případě je pracovníkovi (jeho rodinnému příslušníkovi) institucí vysvětlen postup pro něj (ně) nezbytný k vyřešení jeho (jejich) dalšího důchodového zabezpečení.

Článek 15 ***Výměna informací***

Instituce smluvních stran si na žádost vyměňují informace o počtech příjemců důchodů a dávek přiznaných na základě Smlouvy a rovněž o částce vyplacených důchodů a dávek podle jejich druhů.

Článek 16 ***Vrácení přeplatku***

1. Rozhodování o vrácení navíc vyplacených částek důchodů (dávek) pracovníkovi (jeho rodinnému příslušníkovi) a jejich zpětné vyrovnání se provádí v souladu s právními předpisy té smluvní strany, jejíž instituce je vyplatila.

2. Na základě žádosti a informací instituce uvedené v odstavci 1 tohoto článku je instituce smluvní strany místa bydliště pracovníka (jeho rodinného příslušníka) oprávněna v souladu s právními předpisy odečíst částky důchodů (dávek) navíc vyplacených institucí druhé smluvní strany z obdobných částek důchodů (dávek) vyplácených institucí smluvní strany místa bydliště pracovníka (jeho rodinného příslušníka).

Takto odečtené částky se převádějí ve prospěch instituce, která je vyplatila pracovníkovi (jeho rodinnému příslušníkovi).

3. Pro účely provádění odstavců 1 a 2 tohoto článku se používá formulář v dohodnuté formě.

Článek 17

Výplata nepřevzatých důchodů (dávek) dědicům

1. Osoby, které mají nárok na výplatu důchodů (dávek), jež si nepřevzal pracovník (jeho rodinný příslušník) v důsledku úmrtí od instituce smluvní strany, na jejímž území ke dni úmrtí zesnulý neměl bydliště, se obrátí písemnou neformální žádostí o jejich výplatu spolu s potřebnými doklady na instituci smluvní strany, na jejímž území měl zesnulý bydliště ke dni úmrtí.

Tato instituce zašle formulář o výplatě částky nepřevzatých důchodů (dávek) v důsledku úmrtí osoby spolu s doklady za účelem rozhodnutí a provedení výplaty nepřevzatých částek instituci druhé smluvní strany.

2. Na základě obdrženého formuláře a dokladů instituce smluvní strany vyplácející důchod (dávku) rozhodne o výplatě (nebo zamítnutí výplaty) uvedených částek v souladu s právními předpisy této smluvní strany.

Informace o rozhodnutí se zašle pomocí informačního formuláře instituci smluvní strany, která zaslala formulář o výplatě nevybraných částek důchodu (dávky) v souvislosti s úmrtím osoby.

Výplata (převod) pracovníkem (jeho rodinným příslušníkem) nepřevzatých částek důchodu (dávek) v důsledku úmrtí osobám, které mají nárok na jejich obdržení, se provádí v souladu s postupem stanoveným článkem 14 tohoto Ujednání.

Článek 18

Spolupráce styčných míst a institucí

1. Styčná místa smluvních stran se mohou dohodnout mezi sebou o postupu při výměně informací nezbytných pro provádění Smlouvy a tohoto Ujednání, a to včetně informací v elektronické podobě, a včetně vydávání společných dokumentů organizačního charakteru.

Styčná místa smluvních stran se mohou dohodnout mezi sebou o jiném postupu při výplatě důchodů a dávek, než je ten, který je stanoven v článcích 14 a 17 tohoto Ujednání, a to podle příslušnosti k otázkám, uvedeným v článku 2 tohoto Ujednání.

2. Doklady vyžadované k provádění Smlouvy a tohoto Ujednání, které si vyměňují instituce smluvních stran (korespondence), mohou být vyhotoveny v úředních jazycích smluvních stran a budou akceptovány bez překladu (včetně pečetí a razítek).

V případě nejasnosti textu zajistí jejich překlad instituce smluvní strany, která dokumenty obdržela. Výše uvedené se nevztahuje na dokumenty, které předkládají pracovníci (jejich rodinní příslušníci) za účelem přiznání důchodu (dávek).

3. Instituce smluvních stran si bezplatně poskytují vzájemnou součinnost při předkládání potřebných dokumentů a informací, potvrzování skutečností a úkonů, které mají vliv na přiznání, změnu, pozastavení nebo ukončení nároku na důchod (dávku).

4. Instituce smluvních stran se vzájemně informují o všech jim známých skutečnostech, které jsou důležité pro přiznání nebo ukončení výplaty důchodů (dávek). Těmito skutečnostmi jsou zejména:

- úmrtí osoby,
 - uzavření nového sňatku vdovou (vdovcem),
 - přesídlení do třetího státu,
 - pozbytí státního občanství jedné smluvní strany a nabytí státního občanství třetího státu,
 - změna adresy,
 - ztráta nároku na pobírání důchodu (dávky),
 - změna počtu nezaopatřených osob,
- jakož i jakékoli další informace nezbytné pro provádění této Smlouvy.

Zasílání informací se provádí během 20 pracovních dnů ode dne, kdy instituce smluvní strany zjistila relevantní skutečnosti.

Další potřebné doplňkové informace se sdělují na vyžádání instituce ve lhůtě tří měsíců ode dne obdržení žádosti.

ČÁST V ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 19 *Vstup v platnost*

Toto Ujednání vstupuje v platnost současně se Smlouvou a bude platit po celou dobu platnosti Smlouvy.

Dáno v *Moskvě* ... dne ... *8. srpna* ... 2014 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a ruském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

**Za Ministerstvo práce
a sociálních věcí
České republiky**
Vladimír Remek, v. r.

**Za Ministerstvo práce
a sociální ochrany
Ruské federace**
Sergej Fedorovič Velmjajkin, v. r.